

Kázání: 150. Proč být vzhůru a nezůstat v pyžamu

Znáte to, takové ty řeči, že nic nemá cenu dělat, všechno je už předem nalajnované hrstkou vlivných a bohatých, že svět ovládá nějaká tajná mafie, či co, a tak podobně. Při takovém uvažování hrozí propuknutí sklonů k sobectví, nenávisti a násilí. Vášně, které se při tom uvolňují, nahrávají nadvládě tmy a noci.

A close-up photograph of a person's feet wearing striped pyjama bottoms, resting on a bed.

Kázání
A glowing blue celestial body, possibly a planet or moon, with a bright light source creating a lens flare effect against a dark background.

Proč být vzhůru a nezůstat v pyžamu

Kázání



Proč být vzhůru a nezůstat v pyžamu

1. čtení: Izajáš 2, 1 - 5

1 Slovo o Judsku a Jeruzalému, jež ve vidění přijal Izajáš, syn Amósův.

2 I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit všechny pronárody.

3 Mnohé národy půjdou a budou se pobízet: „Pojďte, vystupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učit svým cestám a my po jeho stezkách budeme chodit.“ Ze Sijónu vyjde zákon, slovo Hospodinovo z Jeruzaléma.

4 On bude soudit pronárody, on ztrestá národy mnohé. I překují své meče na radlice, svá kopí na vinařské nože. Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvičit v boji.

5 Nuže, dome Jákobův, chodme v Hospodinově světle!

2. čtení: Římanům 13, 11 - 14

11 Víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili.

12 Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblečme se ve zbroj světla.

13 Žijme řádně jako za denního světla: ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti,

14 nýbrž oblečte se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadali vášním.

Sestry a bratři, jsou dva typy lidí.

Jedni, co vstávají časně ráno a hned jsou plní energie, notují si nebo pobrukují pod fousy nějakou pozitivní melodii, v dobré náladě si udělají chutnou snídani a v zásadě se hned poté mohou s vervou pustit do práce. Těmhle lidem se říká skřivani.

Ti druzí, co se označují jako sovy, mají ráno naopak problém doplazit se vůbec ke kávovaru. Ranní vstávání z postele upřímně nesnášejí a nejraději by je zrušili. Než se vůbec rozkoukají a s novým ránem smíří, zabere dost času. Naopak odpoledne a večer ožívají, začínají být velmi produktivní a vydrží se koncentrovat až dlouho do noci, kdy už skřivani dávno tvrdě spí.

Nějací vědci na jedné univerzitě zjistili, že skřivani jsou obvykle velmi zodpovědní a mají sklon k perfekcionismu, těžko nesou, když všechno neběží podle jejich představ.

Sovy jsou naopak víc pohodáři, kteří hned ze všeho nemají těžkou hlavu. Na druhou stranu jsou zase impulzivnější, a když je něco nebaví, prostě to nechají být. Že prý každý máme tohle biologické nastavení vrozené, a i kdybychom se snažili sebevíc, změnit se nedá.

Já osobně mám pocit, že změnit se to dá, nikoli však osobním úsilím, ale věkem. Za mlada jsem býval naprostá sova, dneska po letech jsem najednou skřivan. Jen se trochu bojím, co ze mě bude ke stáru, mám obavy, aby to nebyl třeba vrabec domácí, co se celé dny a noci jen tak poflakuje, dělá rámus a

vyvolává konflikty.

Jestli byl apoštol Pavel skřivan nebo sova nemám tušení. Dnešní čtení z jeho dopisu do Říma nicméně dává tušit, že spíš ten skřivan. Alespoň pokud se týká víry.

„Noc pokročila, den se přiblížil... Nastala hodina, abyste procitli ze spánku... Žijme jako za denního světla...”

Pavel považuje čas, v němž se jako křesťané nacházíme, za okamžik těsně před rozedněním. Ještě je tma, ale tak nějak už tušíme, že co nevidět začne svítat. Počítáme s tím, že brzy se skutečně rozední a už se nemůžeme dočkat. Asi jako ten skřivan, který prý si nemůže pomoci a začíná zpívat ještě v noci.

„Víte přece, co znamená tenhle čas?“ pokládá nám apoštol řečnickou otázku. Má na mysli onen okamžik těsně před rozedněním.

Pro sovy je to čas, kdy si po probdělé noci mohou schrupnout, na všechno zapomenout, nic neřešit a oddat se blaženému spánku.

Naproti tomu skřivani, jak oni se nemohou dočkat rána, dobře vědí, že s novým dnem se otevrou nové pohledy, objeví se nové možnosti a nečekané příležitosti, které v noci holt tak nějak nejsou k zahlédnutí.

Noc má totiž jednu nepěknou vlastnost, že se v ní všechny nastřádané problémy opticky zvětšují a nabývají často oblodných rozměrů. V noci všechno vypadá ještě horší, než ve skutečnosti je, v noci je obtížné najít dobré řešení a optimální východisko. Prostě noční můra, však to známe.

Když se ale rozední, všechno se najednou jeví v jasnějších konturách, za světla a s čerstvou myslí je najednou snazší najít i řešení.

„Víte přece, co znamená tenhle čas,“ slyšíme ještě jednou apoštola. Víte, že tenhle čas před rozedněním není jako kterýkoli jiný. Jedná se o okamžik, který se nesmí zmeškat, prospat, propásnout. Asi tak, jako kdybyste chtěli zažít východ slunce na vrcholku Milešovky, ale nebyli s to vstát včas z postele. Promarněná příležitost.

Řecké slovo kairos, které překládáme jako „čas“, v sobě nese v češtině jeden nevyjádřený význam. Kairos je totiž čas jedinečný, neopakovatelný, čas, kdy je třeba se rozhodnout, čas, který se nesmí pustit k vodě, který se nesmí nechat marně uplynout.

Řečtina má pro „čas“ ještě jedno slovo – chronos. Chronos je čas, jak ho známe, čas který nás provází celý život, čas, který přesně a nekompromisně odpočítává vteřiny, minuty, hodiny a dny našeho života.

Jedny švýcarské hodinky nesou název Chronotechna. A bezpochyby šlapou přesně jako švýcarské hodinky. Mají ovšem jednu vadu, neodměřují čas zvaný kairos, čas, kdy je třeba jednat, kdy je třeba chytnout příležitost za pačesy, kdy je rozhodně třeba být vzhůru a nic nezaspat.

Tak mě napadá, jak by to bylo fajn, kdybychom měli hodinky, co ukazují čas kairos, čas, který se nesmí promeškat, čas, kdy je třeba jednat.

Ručička na ciferníku by nezadaným přesně a bezchybně ukázala, že právě tady a teď nastala šance seznámit se s ideálním partnerem – partnerkou na celý život.

Těm, kteří hledají ideální zaměstnání, by zase naznačila, že právě dnes se dá v inzerátu skvělá pracovní příležitost najít.

S takovými hodinkami by rázem přestalo stýskání si, „že já jsem se s ním tenkrát nedala do řeči“, „že já jsem tuhle nabídku hned nevyužil“, a tak podobně.

Ale dost fantazírování, žádné takové hodinky Kairotechny dosud nikdo nevyrobil a tak je stále na každém z nás, zda jsme dostatečně ostražití, abychom jedinečné okamžiky, kdy je třeba se rozhodnout, nezaspali.

A právě o to jde apoštolu Pavlovi. Nemá ovšem zrovna na mysli výběr životního partnera nebo ideálního zaměstnání, jde mu o daleko závažnější záležitost, která má co dočinění nejen s jednotlivci, ale se všemi lidmi.

Kairos, čas, kdy je třeba zůstat bdělým, připraveným a rozhodným, se týká očekávané zásadní změny našeho světa.

V mnoha ohledech je totiž tenhle současný svět poněkud temný a strašidelný. Občas máme pocit, že se jedná o nějakou noční můru, z níž se ne a ne probudit. Válka, uprchlíci, inflace, drahota, klimatické změny. Kdy tomu bude konec a má tohle všechno vůbec nějaké řešení? Lze někde na obzoru vůbec postřehnout svítání? Není tahle noc nafurt?

Není! Apoštol Pavel a s ním všechny další biblické postavy s nábojem víry jsou si jistí, že noc nepotrvá věčně. Z jednoho prostého důvodu. Věčný je jenom Bůh a ten je spravedlivý a laskavý. Strašidelná monstra noci mají namále. Jak se objevila, tak jednou naráz zmizí. Zatím tomu možná nic moc nenasvědčuje, ale od toho je tu dar víry, abychom si to už jaksi v předstihu dokázali představit.

Díky víře máme jedinečnou možnost vidět svítání, ačkoli běžným zrakem ještě není postřehnutelné. Ale je tady jedno ale. Hrozí totiž, že si, uklidnění vírou v lepší zítřky, zase lehne na kavalec a než to přijde, než se rozední, trochu si schrupneme.

Jenom to ne! slyšíme apoštola Pavla. „Víte přece, co znamená tenhle čas!“ Je to kairos, čas, kdy je nejvyšší čas se rozhodnout, kdy je třeba jednat! Kdepak si zdřímnout a ve spánku si počkat jak to dopadne. „Nyní je čas odložit skutky tmy a obléknout se ve zbroj světla!“

Pavlovi jde nejen o to, abychom nespali jako sovy, ale také abychom sice bdělí nezůstali v pyžamu. Je třeba se řádně obléknout. Hned na to apoštol vysvětluje, jak takové nové šaty vypadají.

„Oblecte se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadli vášním.“

Je zřejmé, co má na mysli. Je to jednoduché: Jelikož jsme my lidé slabé stvoření, celkem snadno ovlivnitelné a manipulovatelné, je zde nebezpečí, že namísto vyhlížení svítání se necháme pohltit nočními můrami.

Znáte to, takové ty řeči, že nic nemá cenu dělat, všechno je už předem nalajnované hrstkou vlivných a bohatých, že svět ovládá nějaká tajná mafie, či co, a tak podobně. Při takovém uvažování hrozí propuknutí sklonů k sobectví, nenávisti a násilí. Vášně, které se při tom uvolňují, nahrávají nadvládě tmy a noci.

Takhle rozhodně ne, dodává Pavel. Když budete oblečeni v Krista, který přece byl a je spravedlivý, milosrdný a obětavý, monstra noci se budou muset klidit. Když se budete snažit podobat Kristu, můžete zažít svítání, můžete zažít nové poměry, novou sounáležitost a solidaritu.

Nový věk, nová lepší budoucnost je na dosah, jen se jí otevřít, bdělí, připravení, jako skřivani, kteří prozpěvují ještě v noci, protože se nemohou dočkat rána. Právě nyní je ten pravý čas.

PeČ

SPCH 27. 11. 2022 první adventní

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)